

Kultur- og likestillingsminister Abid Raja
Kulturdepartementet

Oslo 16. april 2021

ØKONOMISKE GARANTIER I MØTE MED SKIFTENDE SMITTEVERNREGLER

Vi viser til tidligere dialog med Kulturdepartementet om musikk- og scenekunstinstitusjonenes behov for økonomiske garantier i møte med skiftende smittevernregler. I møte med departementet 9. mars d.å. ble det vist frem mot [regjeringens plan for gradvis gjenåpning](#), og at videre vurderinger først kunne gjøres etter at den var lagt frem.

Ettersom planen nå foreligger, ber vi på nytt om at departementet forsikrer oss om slike økonomiske garantier, og at det gjøres individuelle vurderinger av institusjonenes behov for kompensasjon i dialog mellom departementet og hver enkelt virksomhet.

ØKONOMISKE GARANTIER OG INDIVIDUELLE VURDERINGER

Vi har oppfattet at statsråden hele tiden har vært tydelig på at departementet vil komme tilbake til institusjonenes særlige behov, med et klart mål om å sikre dem rammevilkår som gjør det mulig å opprettholde størst mulig aktivitet innenfor strenge smittevernrestriksjoner.

I [Prop. 79 S \(2020-2021\)](#) (økonomiske tiltak i møte med pandemien) ble det likevel ikke foreslått noen ytterligere kompenserende økonomiske tiltak for 2021 som treffer de musikk- og scenekunstinstitusjonene som mottok mer enn 60 pst av sine inntekter fra offentlige tilskudd i 2019.

Slik vi understreker i [uttalelsen til Prop. 79 S \(2020-2021\)](#) må langtidsplanleggende institusjoner ha en garanti for at de blir kompensert for tapte inntekter og merkostnader som følge av varierende nasjonale og lokale smittevernrestriksjoner. En slik forutsigbarhet og visshet om økonomisk handlingsrom er helt nødvendig for den kunstneriske planleggingen og for ansvarlig økonomistyring og god ressursutnyttelse.

Vi vet nå at musikk- og scenekunstinstitusjonene denne våren er rammet av langt mer inngripende smittevernrestriksjoner enn de som var gjeldene da den kompensasjonen som ble vedtatt med behandlingen av statsbudsjettet for 2021 ble beregnet. Musikk- og scenekunstinstitusjonene i Oslo har vært stengt for publikum siden før nyttår, og også foreningens øvrige medlemmer landet rundt har i perioder opplevd nedstenging som konsekvens av nasjonale og/eller lokale pålegg fra myndighetene.

I tillegg har mange virksomheter over hele landet først vært rammet av begrensningen på 10 publikummere som følge av definisjonen av «fastmonterte seter» som krav for å kunne ha inntil 200 publikummere på arrangement innendørs. Deretter opplevde mange å måtte redusere fra 200 til 100 etter at ny definisjon av «faste tilviste plasser» trådte i kraft.

Institusjonene er forskjelligartede med ulike økonomiske strukturer og sykluser. Balansen mellom innsparinger, inntektstap og merutgifter slår dermed ulikt ut i de forskjellige virksomhetene. Det betyr at

de rent økonomisk rammes svært ulikt av krisen, og at økonomiske konsekvenser kan treffe institusjoner til ulik tid. Treffsikre tiltak fordrer dermed individuelle vurderinger.

Vi vil også understreke hvor viktig det er å gi institusjonene en økonomisk fleksibilitet. Regnskapsåret 2020 må sees i sammenheng med budsjettårene 2021 og 2022 slik at det er mulig å flytte produksjoner fra et år til et annet.

Noen av institusjonene er i en dramatisk økonomisk situasjon som følge av de ytterligere innstrammingerne siden høsten 2020. Dersom disse institusjonene ikke får kompensert for tapte billettinntekter og merutgifter knyttet til endrede kunstnerisk planer vil det få konsekvenser som forplanter seg i lang tid fremover. Budsjettene må revideres på nytt og planlagte produksjoner avlyses. Ettersom innsparingen er marginale, fordi det ligger økonomiske forpliktelser i allerede inngåtte kontrakter, må programmet også for høsten legges om.

Andre institusjoner har derimot opplevd større kostnadsreduksjoner. Når virksomhetene er fratatt mulighetene til å møte publikum, eller gjennomføre produksjoner med internasjonale krefter, fører det til reduksjoner i produksjons-, visnings- og turnékostnader.

KOMPENSASJON UTEN POLITISKE FØRINGER

Vi ber om at kompensasjonen tildeles direkte i rammetilskuddet uten politiske føringer. Uavhengige kunstfaglige beslutninger må sikres også i denne kritiske fasen for institusjonene. Det er også institusjonene selv som har best forutsetninger for en målrettet bruk av midlene.

Hver enkelt virksomhet må derfor selv, ut ifra sin egenart, ha frihet til å disponere midlene slik at de kan bidra til aktivitet og sysselsetting i en gjenåpningsfase, men også til at virksomheten er best mulig rustet til å tilby publikum et fullverdig tilbud av høy kvalitet etter krisen, samt at kunstnerne har arbeidsplasser å vende tilbake til.

Kompensasjon direkte i rammetilskuddet samsvarer dermed godt med de generelle hensynene som regjeringen i [Prop. 79 S \(2020-2021\)](#) legger til grunn for økonomiske tiltak i møte med Covid-19, herunder at det skal vurderes om allerede eksisterende ordninger kan brukes før det utvikles nye.

I tillegg sikres på denne måten nødvendig fleksibilitet i bruken av midlene i takt med varierende smittevernrestriksjoner.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

Marta Færevaaag Hjelle
styreleder

Morten Gjeltén
direktør